№: 45

Ȣшій 31. Октомв: 1829

АЛБИНА РОМѪНЕАСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАЛЪ.

РОССІЯ

Сан-Петерсбꙋрг 7 октомвріе. Ѣрй Л. Са Дꙋка Хосрев-Мирѕа, амбасадорꙋл де Персіа, аꙋ ꙟтрат ла аꙋдіенціе спре аш лꙋа ѕіоа бꙋнъ дела М. Са Ꙟмпъратꙋл, ши дела М. Са Ꙟмпърътѣса; персоанелор де свита Дꙋкъй ли саꙋ дат апой чинсте де аш лꙋа асеминѣ ѕіоа бꙋнъ дела М. Са Ꙟмпъратꙋл.

Одеса 16 октомвріе. Кордонꙋл сѫнътъцей ши слобозеніа комꙋникаціилор че се дескисесъ ла 29 авгꙋст саꙋ ꙟкис ꙗръш ꙟ ꙋрма боалей че саꙋ искат ꙟ 14 октом. ла Преобръжанка. Орашꙋл сѫ афлъ ꙟкис, ши Есте оприт де а ꙟтра ши а Еши дин лъꙋнтрꙋ.

Одеса 17 октом. Ѧстъѕй плинипотенціїй Тꙋрчй аꙋ декларꙋит къ аꙋ пріимит дела Константинопол ратификаціа трактатꙋлꙋй де паче.

ГРЕКІЯ

Кꙋприндерѣ декретꙋлꙋй дат дин партѣ конгресꙋлꙋй Грекіей націонал ал патрꙋле, пентрꙋ ꙟдрептарѣ ши ꙟтокмирѣ стърей бисеричей ши а пърцей бисеричещй ши пентрꙋ ꙟѕъстрарѣ касей Орфанилор, пентрꙋ ꙟмфіинцарѣ схоалелор Алилодидактиче ши а алтор май ꙟналте схоале.

Фіинд къ ал 4 конгрес націонал ка пре чѣ ꙟтѫю аса даторіе сокотеще афи лꙋарѣ аминте де а пꙋне ла кале мижлоачеле челе май ꙟсꙋшите пентрꙋ а гръби морарлика ши политика ꙟвіере а Грекіей, ши фіинд къ ачест конгрес жꙋдекъ ка пре ꙋн темею ал ачестей, ꙟвіерй организаціа моралникъ а ренащерей четъценилор, че се поате добѫнди нꙋмай прин темеюриле сфинтей ноастре религій ши а ꙋней сѫнътоасе бꙋне крещерй и ꙟнвъцътꙋрй; кꙋноскѫнд дрепт ачѣста невоіа де а ꙟдъмѫна Гꙋвернꙋлꙋй требꙋинчоаселе изворъ де ажꙋторю. спре а ꙟдрепта ши а ꙟтокми 1. Старѣ ꙟ карѣ се афлъ бисерика ши партѣ бисеричѣскъ; 2. де а ꙟѕестра каса Орфанилор кꙋ венитꙋрй де аџꙋнс ла скопосꙋл схолилор ачестора; 3. а ꙟмꙋлци схоалеле алилодидантиче ши а ꙟфіинца схоале нормале; 4. а ꙋрѕи схоале де май ꙟналте ꙟвъцътꙋрй, атѫт пентрꙋ ачей чи вор вои асе афіероси стърій бисеричещй кѫт ши пентрꙋ ачій чи вор вои а слꙋжи статꙋлꙋй ꙟ дрегъторій политиче, сѣꙋ карій вор вои а алерга пе дрꙋмꙋл мѫестріилор ши а щіинцелор; ши ал 5. спре а ꙟфіинца типографій.

Ꙟнпривирѣ тꙋтꙋрор ачестора хотърѫще конгресꙋл: артикꙋл 1. къ Гꙋвернꙋл Есте де плин ꙟпꙋтерничит, дꙋпъ чел май сигꙋр ши май китит дин партѣ са сокотит модꙋ, съ адꙋне сꙋме ши дѫнꙋирй

чи аѹ фъкѹт сеѹ вор фаче Гречїй патрїотичй, атът дин царъ кът ши динафаръ ꙟ фаворѹл бине фъкътоарелор шъ де обще фолоситоарелор институтѹрй сеѹ схоале. Арт. 2 Гѹвернѹл есте ꙟпѹтерничит ꙟ ꙟцелецире кѹ Сенатѹл а пѹне ла кале, ка мънъстириле че се афлъ ꙟ царъ сѫле прифакъ ꙟ сус поменителе институтѹрй сеѹ схоале. Арт. 3 Гѹвернѹл ва ꙟмфїинца о касъ сѹпт аса немижлочитъ повъцѹире ꙟ каре атът сѹма данїилор кът ши венитѹриле монастирилор се вор депозита, ши дѹпъ кѹприндере артикѹрилор 1 ши 2 се вор ꙟтребѹинца ла ꙟбѹнътъцире стърей челор бесеричещй, ла ꙟзъстраре касей Орфанилор, ла ꙟмѹлцире схоалелор нормале, ла ꙟфїинцаре пѹбличилор типографїй ши а академїилор, атът пентрѹ чїй бисеричещй, кът ши пентрѹ чїй политичещй, прекѹм ши пентрѹ чїй чи вор вои асе афїероси ꙟналтелор мъестрїй ши щїинце. Ꙟ Аргос ла 14 авгѹст 1829. Президентѹл адѹнърей Г. Сисини, Вице Президентѹл Г. Мавромат ши челелалте мъдѹлърй.

Декретѹл Президентѹлѹй Грекїей кътръ Д. Генерал Трецел, Деректор Генерал ал трѹпелор Гречещй регѹлате, пентрѹ ꙟформаре корпосѹлѹй инцинерилор.

Гѹвернѹл въ тримите декретѹл пентрѹ организацїа корпосѹлѹй де инцинерй, ꙟтокмитъ дѹпъ лѹърилe де самъ че мецй тримис вой асѹпра планѹлѹй фъкѹт дин тъю. Вой вецй прїими де асемине декретѹл принкареле се нѹмеск: Комендантѹл ачестѹй корпос, Шефѹл де баталїон ши алцй Офицерй, чи вор алкътѹи де о датъ Стабѹл Генерал де инцинерй.

Ачеле че ꙟмплинеск пѹнере ꙟ лѹкраре а ачестей Екзпедицїй сѫнт инстрѹкцїиле ши кипѹриле чи о ꙟсоцеск, бине воицй Домнѹле Генерал авъ ꙟсърчина кѹ пѹнере ла кале а декретѹлѹй поменит, дѹпъ кареле Офицерїй ꙟсемнацй ꙟ декрет вор пъши ꙟ рангѹриле лор ши вор ꙟчепе лѹкрѹл лор дела 1 алѹй авгѹст вїиторю. Вой дечй вецй бине вои дѹпъ требѹинца слѹжбей а ꙟсърчина фїеще кърѹй Офицерю даторїа са, ши Д. Леитенантѹл Колонел комендантѹл корпосѹлѹй ва прїими але воастре порончй ши ле ва ꙟпърътъши Офицерилор, карїй ꙟналор аналогъ даторїи вор фи ꙟсърчинацй а ꙟдрепта лѹкрърилe че се вор атинїе де администрацїа политикъ. Гѹвернѹл ва аве ꙟгрижире авъ ꙟщїинца дѹпъ ꙟтъмплърй, ка ачесте рамѹрй де дерегиторїе съ се регѹлезе дѹпъ кипѹл чеа май фолоситорю статѹлѹй.

Дела 1 авгѹст каса остъшаскъ се ва ꙟсърчина асемине кѹ пъртаре де гриже а офицерилор стабѹлѹй Генерал де инцинерй, ши де але нѹмъра симбрїа ꙟсъмнатъ ꙟ декретѹриле лор. Нота пентрѹ семнеле деосебитоаре де градѹриле осебителор корпосѹрй але трѹпелор регѹлате ми саѹ пърѹт, къ нар требѹи асе ꙟшира ꙟтрѹн декрет ꙟсъшит пентрѹ корпосѹл де инцинерй; че ар фи ѹн обїект пентрѹ ѹн регѹламент партикѹларю ши ч.

Ꙟн Аргос ла 27 юлїе 1829. Искълицй

Президентѹл Каподистрїа. Секретарюл Статѹлѹй Спилїад.

Кътръ ачеста се алътѹръ доѹъ декретѹрй. 1 Пентрѹ организацїа корпосѹлѹй инцинерилор ши ал 2 нѹміторю офицерилор ачестора, а кърора ѹниформъ ва фи асемине ка ши а Офицерилор де артилерїе, фъръ къ бѹмбїй вор фи ѹницй ши гѹлериле де матерїе негръ, иаръ але лор рагѹрй се вор осеби прин шеретѹрй де аѹр: де кареле сѹблеитенантѹл ва пърта ѹнѹл, Леитенатѹл доѹъ, Капитанѹл трей пе мънекаре де лѹнгѹл брацѹлѹй. Шефѹл баталїонѹлѹй ва пърта ѹн шерет ꙟпрецюрѹл мъникарюлѹй ши ꙟпрецюрѹл гѹлерѹлѹй, иаръ Леитенантѹл колонел доѹъ. Ѹниформа гардей ва фи асемине ка ши а Офицерилор де кът къ нѹмай гѹлерѹл ва фи де матерїе негръ, иаръ мънекариле де постав алб.

ФРАНЦЇА

Дѹпъ ꙟщїинцериле Д. Шамполїон дела Египет; черчетъриле фъкѹте ꙟ катакомбеле сеѹ мормѫнтѹриле Кръещй сѫнт де маре интерес. Ꙟтре алтеле саѹ дескоперит ѹн извод-че аратъ ръсърире зодїилор пентрѹ тоате чесѹриле лѹнилор дин ан, ачеста есте ѹн монѹмент астрономическ ши астрологическ дин че май де

пъртатъ векиме а Египтенилор.

Парис 30 септемврїе. Ꙟ Авизо де Тꙋлон се чете: Есте щїꙋт къ Д. Контеле Сан-Лежер де Бемпоста, ꙟсърчинат де а мерџе спре а ръскꙋмпъра Гречй робицй ꙟ Египет, аꙋ лꙋат вое дин дърничїа Краюлꙋй де Францїа ка 50 дин ачещй Орфанй, акърора пъринцй тоцй аꙋ фост ꙋчишй ла Мисолонгй, съ се крѣскъ ꙟ Францїа. Ел аꙋ сосит кꙋ дѫншїй ла Тꙋлон! дꙋпъ ѡ кълъторїе де 41 зиле. Абїе аꙋ сосит корабїа, кѫнд саꙋ ши дат порꙋнкъ де а пꙋне пе ачещй тинерй ненорочицй ꙟтрѡ корабїе нꙋмитъ Волаж спре ай дꙋче ꙟнапой ꙟпатрїа лор.

Йтъ че ръспꙋнде Газета де Францїа ла критичиле че саꙋ фъкꙋт асꙋпра министерїей ꙟн ꙋрма ачестора:

Ной нꙋ щим причинеле че аꙋ дат лок ла ѡ асъмине ꙋрмаре, ꙟсъ жꙋдекѫндꙋѡ мораличеще ши дꙋпъ ꙟпрецюръриле окърмꙋирей, ной сокотим къ де време че Грекїа аꙋ добѫндит неатѫрнарѣ са ши пачѣ, кѫнд аре съсе ашезъ аиче ѡ окърмꙋире регꙋлатъ, нꙋсе батъмъ лецїле оменирей кътръ ачещй тинерй, тримицѫндꙋй ла пъринцїй ши патрїа лор. Аколо Ей вор афла ѡ ꙟвъцътꙋръ поате май потривитъ пентрꙋ кемарѣ лор чѣвїитоаре, де кѫт ачеа че ар кѫщига ꙟФранцїа, кꙋ тоате ачесте нꙋ требꙋе ада ꙋйтърей, къ Краюл ностру аꙋ рꙋпт фїерѫле лор ши їаꙋ ръскꙋмпърат дин робїе, кѫчй ачѣстъ фачере де бине Есте фъръ ꙟдоалъ вредникъ де оарещй каре мꙋлцъмире; ши ачѣстъ бꙋнътате сар десфїинца, дакъ ачещй 50 тинерй съ вор да патрїей лор, ши протекцїа че саꙋ фъкꙋт Елинилор требꙋе съ се май ꙟтиндъ ши песте дезробирѣ лор? Нисъ паре къ астъзй Орфанїй францꙋжй требꙋе съ айбъ протїе.

Парис 5 октомврїе. Спанїа аꙋ кꙋноскꙋт сꙋверинитатѣ лꙋй Дон Мигел. Контеле де Фигера, Министрꙋ де Портꙋгалїа аꙋ ꙟфъцошат Краюлꙋй де Спанїа хѫртїиле сале де ꙟкрединцаре, ши Министрꙋл де Спанїа асемине але сале Краюлꙋй де Портꙋгалїа.

Амбасадорꙋл де Неаполе ва пꙋрчеде кꙋм май ꙟграбъ спре ꙟтѫмпинарѣ Сꙋверенꙋлꙋй съꙋ.

Газета де Францїа нꙋмитъ Мониторю кꙋпринде ноуъ ꙟщїинцъри дин партѣ докторилор тримишй де Францїа ꙟн Египет ши де аиче ꙟ Сирїа, де а черчета причина искърей ши локꙋл чꙋмей. Ачещй доктори кълъторинд дин Египет ꙟн Орашꙋл Сирїей Триполе (*) ꙋнде се афла чꙋма (Везй албина Ром. ном. 41) Ка чѣ май кꙋръцитоаре де мїасмъ ши ши феритоаре дофторїе аꙋ афлат а фи спиритꙋл хлорꙋра.

Нꙋмицїй ꙟщїинцазъ дин Триполе зикѫн: къ дꙋпъ че вом фаче карантина ла Еден ꙋн прѣ фрꙋмос сат пе Диван, фїинд къ алт фелю нꙋне примеск пе аюрѣ, темѫндꙋсъ де ной пентрꙋ кꙋминикацїа че ам авꙋт кꙋ чей чꙋмащй фъкѫнд кꙋ дѫншїй кꙋре, вом кълътори де аиче ла Алепо ши ла Їерꙋсалим ши де аколе погорѫндꙋне ла лиманꙋл Йафей не вом ꙟбърка спре а Еши ла Дамїете ꙟн Египет. Ачещїа скрїꙋ дела 23 юнїе: Ной кꙋ трїй зиле майнаинте ам фъкꙋт анатомїе ꙋней тинере копиле; карѣ де 2 чѣсꙋрй мꙋрисъ де чꙋмъ; май ꙟтѫю де а фаче операцїа, нѣм спълат кꙋ хлорꙋръ кълчоаеле саꙋ де вар, деспикѫнд трꙋпꙋл ам афлат мъꙋнтаеле ачестей тинере фїинд ꙟкъ калде, ши мъкар къ Д. Димерброк ꙟскриселе сале деспре чꙋмъ ꙟкрединцазъ, къ трꙋпꙋриле калде сѫнт молипситоаре, кꙋ тоате ачесте ной нам симцит вреꙋн ръꙋ.

(*) Триполе ораш де кѫпитенїе ꙟСирїа с афлъ ꙟтрꙋн тъван ла поалеле мꙋнтелꙋй Диван, Есте ꙋн лок ꙋмдос ши се ръдрѣзъ де ꙋн лицїде ръꙋ че кꙋрџе дй Диван, ꙟформъ ѡ мꙋлцим де катаракте ꙟфрꙋмцесетоаре. Ной (скрїꙋ ачещй доктори) авем ꙟнаинтѣ окилор пев сътитꙋл ачела мꙋнте ал Диванꙋлꙋй; Алꙋна лꙋй юнїе ши мъгꙋриле лꙋй ꙟкъ тот сѫт кꙋ омът акоперите, кѫнд д алтъ парте дѣлꙋриле ши челе ꙟпрецюрꙋл Триполей сѫнт ꙟбръкате кꙋ чѣ май верде пъшꙋне ши ꙟподобите акꙋм кꙋ помй адꙋкъторй де родꙋрй коапте, ꙟкѫт ной авем ꙟ ꙟбїелшꙋг тот ѡ датъ поаме ши омът, Ничѣ щїе чинева а прецꙋи дꙋпъ кꙋвїинцъ ꙋн пъхар де апъ кꙋ гїацъ.

ши не афлъм ꙟдеплинъ сѫнътате. Дȣпъ ачестъ операціе вїинд пъринтеле тинерей не ȣмплъ де окърй ши врȣ ардика пе оръшений асȣпра ноастръ. Трȣпȣл моартей съ пъртъ ла цинтирим іаръ ной ꙟтȣржндȣне ла квартиръ, авȣрѫм а ꙟтимпина ѡ мȣлциме де копій ꙟжȣржндȣне дин гȣръ ши кȣ пїетре арȣкѫнд асȣпра ноастръ. 500 де кȣлȣкчій ржндȣіцй де гȣвернаторȣл а ꙟнтери пре ꙟтэртэторй дебїє линишти гара. Пентрȣ къ тȣрчій кред кȣм къ трȣпȣл чел морт тѫиндȣсе пътимеще ши пентрȣ ачеста привеск операціиле ноастре кȣ че май маре ȣръ.

Атѫт чій май ꙟсемнацй дин Триполе лъкȣиторй, кѫт ши Абдала Паша дела Акра ꙟщїинцѫндȣсъ де лȣкръриле хлорȣрей, кȣ маре ꙟнадинс ѡ аȣ черȣт, пре каре дȣпъ але ноастре фъкȣте лȣй прескриптȣрй ꙟтребȣинциндȣѡ аȣ фолосит пре чій чи пътиме де оморѫтоаре боалъ, дрепт каре саȣ адресȣит кътръ ной прин ȣрмътоаре скрисоаре.

„Домнилор Парижет, Дȣмон, Д. Арчет, Лагарки, Гилȣ ши Боскȣ, лаȣда религїей крещинещй, ал вострȣ сфѫршит съ фїе кȣ феричире! Ащїинцѫндȣне де старе воастръ въ фачем кȣноскȣт къ а воастръ скрисоаре, ꙟкаре ни арътацй сосире воастръ ла Триполе ши къ ацй ꙟчепȣт практика мъестрїей воастре ши тоате челе чемй скрїецй шимй лъмȣрицй ꙟтрȣ ачеста, аȣ ажȣнс ла щире ноастръ. Ной дечй дорим ка вой ꙟтрȣна съ пъшицй ꙟнаинте кȣ але воастре операцїй ши ничй де кȣм съ ꙟчетацй ꙟпъртъшиндȣне ши пре ной де але воастре лȣкрърй. Мѫнтȣире ачелȣѧ кареле ȣрмезъ пре дрȣмȣл чел адевърат. Ла 11 але лȣней Салеже 1244. искълит Абдала, Пашъ де Саид, Триполй, Акра, Газа ши Іафа.

Брȣксел 17 септемврїе.

Ȣн фȣртȣшаг саȣ фъкȣт ꙟноапте дин 17 септемврїе, ꙟпалатȣл Принцȣлȣй де Оранїа; џȣваерȣриле ши одоаръле Принцесей аратъ ѡ пагȣбъ песте доаъ милїоане фїоринй, май де мираре ꙟсъ лȣкрȣ есте, къ фȣрїй аȣ рѫдикат мȣлте ꙟтересанте хѫртїй а Принцесей де Оранїа, ши алтеле лесȣ лъсат рȣпте ꙟбȣкъцй. Тестаментȣл Ꙟпъръткесей Марїа, маичей Принцесей, аȣ перит ꙟтре алтеле. Ꙟтре мȣлтеле одоаръ съ афлъ 15 фоарте марй Брилиентȣрй пȣсъ пе сѫрмъ де аȣр, ѡ диадемъ сеȣ коронъ маре де брилиентȣрй, ȣн колан кȣ 58 мъргъритаре марй, ѡ мȣлциме де алте мъргъритаре мичй, ѡ бръцъ ꙟбрилиентȣрй кȣ портретȣл Ꙟпъратȣлȣй Павел ши Ꙟпъратесей Марїа, ȣн бръȣ де тиркиж ши брилиентȣрй, ꙟподобит кȣ дїамантȣрй марй, ѡ бръцъ де аȣр кȣ портретȣл Ꙟпъратȣлȣй Николай сѫпат ꙟн Аметист, ка ла ѡ мїе бȣкъцй де брилиентȣрй лȣкрате ꙟн арџинт ши трасъ пе сѫрмъ, мȣлте векй портретȣрй а марилор Кнежй, Алезандрȣ, Константин, Михаил ши алте. Пѫнъ акȣма нȣ саȣ дат ꙟкъ кȣ ꙟкрединцаре ꙟн ȣрма фȣрилор.

ЛОНДРА

Ла Калкȣта ȣн ораш ꙟн Индїа ла гȣра Гангесȣлȣй, саȣ спѫнзȣрат нȣ демȣлт ȣн ом чи ꙟнота фоарте бине ши ста мȣлтъ време сȣпт апъ. Фолосѫндȣсъ кȣ искȣсинца са де асъ бъга ла локȣриле ꙟкисе ȣнде съ скълда дамеле Индїене, ел принде кѫте ȣна фъръ а фи възȣт де челеланте, ѡ ꙟнека ши ꙟй лȣа џȣваерȣриле че поартъ ачесте фемей ши нȣле лъсъ дела сине ничй кѫнд съ скалде. Челелалте даме възѫнд къ аȣ липсит ȣна дин прїетинеле лор, ѡ креде а фи рѫпитъ де вреȣн крокодил. Ꙟсфѫршит, саȣ ꙟтѫмплат къ ѡ тѫнъръ рѫпитъ де кътръ тѫлхарюл ачеста, аȣ скъпат а еши дин мѫниле лȣй ши спре мираре тȣтȣрор аȣ спȣс къ іа аȣ фост апȣкатъ де мѫнъ де ом іаръ нȣ де крокодил. Аче рѫпиторю принзѫндȣсе пе ȣрмъ аȣ мъртȣрисит къ ȣрмезъ ачест мещешȣг де 7 анй.

ѠБСЕРВАЦІЙ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ

Зїоа Ѡбсервацїей	Калдомесор	Греомесор	Старе Черȣлȣй
30 Октомврїе диминеца ла 8 ч	— 2	29	сенин

Ла 1 Ноемврїе Соареле рѫсаре ла 2 ч. 38 м Ꙟмезъ зи віне ла 7 ч. 19 м